

ALFA EN FES RA 2023

Jaume Martínez Romero

Alcalde i regidor d' Administració General, Seguretat,
Educació, Cultura, Joventut i Esports

Inmaculada Beltrán Andrés

Regidora de Promoció Social (Serveis Socials i Majors),
Hisenda, Igualtat i Participació Ciutadana

Sonia Rodado Mora

Regidora de Promoció Econòmica (Comerç i Subvencions),
Medi Ambient, Festes, Noves Tecnologies i Benestar Animal

Julio Berga Navarro

Regidor de Foment, Urbanisme,
Serveis Municipals i Agricultura

Purificación Sánchez Pérez

Adela Caballero Berrio

Marcos Baeza Delgado

María Marco García

Jesús Guanter Marí

Joan Guanter Ruiz

Laura Alandes Épila

Elena Vidal Fernández

Secretaria – interventora

AJUNTAMENT D'ALFARA DEL PATRIARCA

Plaça Sant Joan de Ribera, 4

Telèfon 961391946 – www.alfaradelpatriarca.es

JAUME MARTÍNEZ ROMERO

ALCALDE D'ALFARA DEL PATRIARCA

Estimades i estimats,

Germanor, alegria, il·lusió i molt d'ambient festiu inundaran els carrers del nostre poble en pocs dies. Rebem les festes patronals i, com cada any, és molt l'esforç i treball el que s'ha dedicat perquè totes i tots disfrutem d'aquests dies.

Ja sabeu que són dies per a compartir i crear records amb veïnes i veïns, familiars o amistats. Vos convida que visqueu cada moment de la manera més intensa possible, assaboriu, i sentiu cada moment, mentre espremeu al màxim les places, els parcs i els carrers del nostre poble, que s'omplin de vida gràcies a totes i tots vosaltres. Aquests espais es tornen testimoni de la il·lusió de xiquetes i xiquets, l'alegria de la joventut, i l'enyorança de les persones majors.

Moltes són les activitats, els espectacles i les actuacions que s'han organitzat per a la delectació de la població gran i xicoteta, pensant en les famílies i també en la joventut.

No deixem d'eixir al carrer i viure intensament cada moment. Ens ho mereixem! Deixem les preocupacions a un costat durant les festes i sentim cada minut com el més singular de tots.

Enguany, per a mi, serà especial, ja que és el primer com a Alcalde del meu poble, del qual em sent tan orgullós, i per això, vull agrair l'esforç de totes les persones que fan que les festes es desenvolupen de la millor manera possible: clavaries, personal tècnic i voluntari, veïnes, veïns... Vos honra el vostre treball i dedicació i vull mostrar en nom de tota la població, la meua més sincera enhorabona.

Bones festes!

SONIA RODADO MORA

REGIDORA DE FESTES

Benvolgudes veïnes i veïns,

És una satisfacció molt gran poder dirigir-me a vosaltres per primera vegada com a regidora de Festes del poble que m'ha vist nàixer i créixer.

Les festes són l'essència de les nostres tradicions i alhora un espai propici per a la trobada. Hem après des de la nostra infantesa, al costat dels nostres familiars, a viure la tradició i a esperar amb emoció l'arribada d'aquestes dates. Les festeres i els festers ja han fet el seu treball, ara ens correspon a nosaltres donar-li sentit.

Com a regidora vos convida a participar en tots els actes que hem preparat per a les pròximes setmanes. Des de l'Ajuntament, hem treballat per a confeccionar un programa a gust de tots i de totes, amb activitats de tota classe i per a totes les edats

Desitge que gaudiu d'aquest temps merescut d'oci i diversió, i vull reservar un moment per a dedicar un record als qui ja no estan, als qui no poden assistir per diversos motius i als qui estan travessant moments difícils. Divertiu-vos el màxim possible amb totes les activitats programades i intenteu deixar de costat els problemes que us preocupen. La vida passa massa ràpid, així que isquem al carrer i amb la nostra hospitalitat i civisme amb qui ens visite passem uns dies de goig i felicitat.

Obrim les portes del nostre poble i omplim-lo entre veïns, veïnes, familiars i colles d'amics i amigues, per a gaudir en harmonia i germanor de les festes patronals.

Que passeu unes bones festes!

Querido pueblo de Alfara:

En este tiempo sagrado de fiestas patronales me dirijo a vosotros para compartir un mensaje de alegría y bendición.

En primer lugar tengo la necesidad de daros las gracias por la acogida que me habéis dado desde el primer momento en que tomaba posesión de la parroquia en septiembre del año pasado. Aquél día fue el inicio de esta aventura que puse en manos de Dios y de la Virgen de los Desamparados, en este año que hemos celebrado el centenario de su Coronación.

Siempre digo que la vida es un regalo que hay que aprovechar. Así pues, deseo que estas fiestas patronales las vivamos intensamente para que nos ayuden a disfrutar del encuentro con Dios y con el prójimo. Dios está cerca, en medio de nosotros, y esta proximidad la podemos comprobar en la historia preciosa que ha hecho Dios con sus amigos, con sus santos: la Virgen María, en su advocación de la Inma-

culada Concepción y del Rosario, San Vicente, Santa Bárbara, San Juan de Ribera y San Bartolomé.

Doy gracias al Señor por todos los que hacéis posible que estas fiestas se puedan celebrar, y le pido que podamos experimentar la gran alegría que supone compartir la vida y la fe.

Por otro lado, para mí estas fiestas serán especiales porque, como ya sabéis, el próximo curso la Iglesia me envía a Roma a realizar los estudios en teología dogmática. Ciertamente mi presencia entre vosotros va a ser breve, pero puedo afirmar que he vivido muchos momentos aquí que han valido la vida y que esta etapa ha dejado una huella profunda en mi corazón.

El jueves 24 de agosto me despediré con la celebración de San Bartolomé. Deseo vivir esa celebración, y este tiempo que me queda en medio de vosotros, como una gran acción de gracias a Dios por el inmenso regalo que me ha hecho este curso. Me he sentido muy querido por todos y siento que tengo una deuda grande porque he recibido mucho más de lo que he podido dar. También me gustaría aprovechar la ocasión para disculparme por mis defectos y errores, especialmente por el bien que no haya hecho, sabiendo que seguro me lo sabréis disculpar.

Desde el corazón de nuestra parroquia, os deseo unas fiestas llenas de Vida.

JUAN HONORIO HUGUET GIL

PÁRROCO DE SAN BARTOLOMÉ DE ALFARA DEL PATRIARCA

VIU ALFARA EN FESTES

FESTERS I FESTERES DE 2022

PROGRAMACIÓ

Divendres, 28 de juliol

18.30 h Vaques i un bou en punta.

24:00 h Dos bous embolats.

Divendres, 4 d'agost

18.00 h Xaranga.

18.30 h Vaques i un bou en punta.

24:00 h Dos bous embolats.

**GANADERIA
FERNANDO
MACHANCOSES**

PENYISTES

HIGINIO ALBIACH CERVERA
FELIX GALAN SANTOS
JOSE VICENTE GRANCHA CATALA
ROSA MOLINA LOPEZ
MANUEL PALACIOS MUÑOZ
VICENTE PRADES ROS
XIMO ROCHER HERNANDEZ
ALBERTO ROS ALONSO
JOSE GABRIEL SANFRANCISCO GIL
JUAN JOSE TARONCHER ARNAU
NOELIA MORAN ASENJO

HOMENATGE A ALBERTO ROS ALONSO

Aquest any tots els actes estan dedicats a Alberto Ros, a qui es rendirà un sentit homenatge. Membre destacat de la penya, fou un dels fundadors, sent president de 2017 a 2022. Gràcies per tant.

Hi ha records que mai s'esborren, i persones que mai s'obliden. Ell és una d'elles.

D.E.P. Alberto!!

Va per tu!!!!

VICENTE ZAMORANO ORTS
FRANCISCO MEDINA SALMERON
JORGE CUEVAS PALANCA
RAUL MUÑOZ PRADES
PABLO MORA FERRANDO
FRANCISCO CLEMENTE MARTINEZ
XIMO ROCHER TARONCHER
XUSO SORIANO DE LA FUENTE
RAMON AGUIRRE MELLINA
SILVIA ROS TARONCHER

FESTES 2023

18.30
prés,
organ

Diumenge, 13 d'agost

18.30 h Exhibició dels esports d'Alfara del Patriarca i després, repartiment d'orxata a tota la població, en la zona CEU, organitzat per les clavariesses de les Filles de Maria.

22:00 h Es reproduirà una pel·lícula infantil als Jardins Municipals. Es repartirà bufes i aigua per als assistents, organitzat pels clavaris de Santa Bàrbara.

Dilluns, 14 d'agost

13.00 h Senyal de festa en honor a la Verge d'Agost.

21.30 h Sopar popular a càrrec de les Filles de Maria als Jardins de l'Ajuntament. Després del sopar es faran jocs d'atzar.

Dimarts, 15 d'agost

10.00 h Missa en honor a la Mare de Déu d'Agost cantada per la Coral San Juan de Ribera, patrocinada per l'Ajuntament.

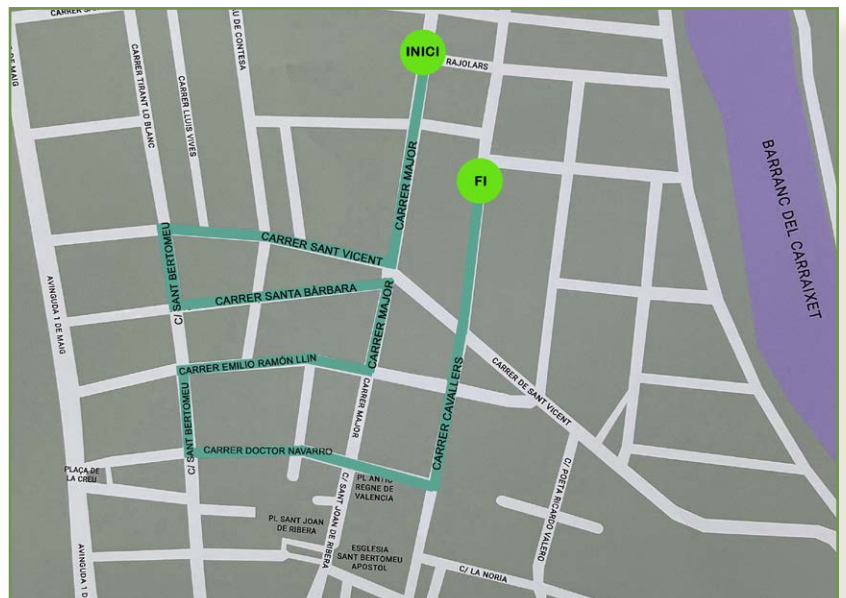
19:00 h Globotà al carrer Major, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament (SARC).

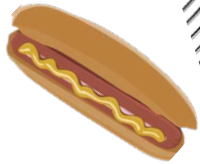
19.30 h Cavalcada pels carrers de la població, encapçalada per la batucada Tymbals DiPercusion, subvencionat pel SARC, on participen totes les festes d'enquany.

20:00 h “Tardeo” organitzat pels clavaris de Santa Bàrbara en la zona CEU, a càrrec de DjPabloG.

ITINERARI CAVALCADA

Dimecres, 16 d'agost

19.00 h “Tardeo” infantil amb servei de “hot dogs”, “burgers” i roses salades als Jardins de l'Ajuntament, organitzat per la clavaria de Sant Vicent. Després continuarà el “tardeo” amb La Rememberà (festa remember a càrrec d'Escapadda).

Dijous, 17 d'agost

19.00 h a 23 h “Tardeo” organitzat per les Filles de Maria amb música en directe a càrrec de VEDDA, en la zona CEU.

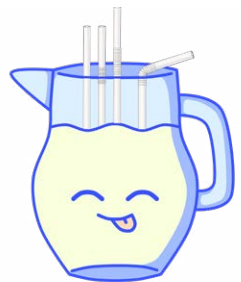

Divendres, 18 d'agost

18.30 h Repartiment d'orxata i fartons en plaça de l'Ajuntament, organitzat per les Clavariesses de la Verge dels Desemparats.

23.00 h Concert de Festes ofert per l'Agrupació Musical d'Alfara, als Jardins de l'Ajuntament. A continuació, finalet de focs artificials a càrrec de la pirotècnica Turís, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament.

23.00 h Metalfara 2023, concert patrocinat i organitzat per l'Associació Cultural Metalfara a la zona CEU (Carrer Lluís Vives). Participen els grups: Sacre, Afasica, i Etereo.

ASSOCIACIÓ CULTURAL METALFARERA

L'Associació Cultural Metalfarera és una associació cultural nova a Alfara del Patriarca formada per membres de la població, amb el propòsit de fer un dia de metall i rock en les festes patronals d'agost de cada any, a part d'altres activitats lúdiques que se celebraran en altres èpoques de cada any.

MEMBRES

ANDRÉS AGUILAR RODRÍGUEZ
JUAN ANTONIO AGUILAR RODRÍGUEZ
RAFAEL VICENTE BALAGUER INGLÉS
JESÚS BLÁZQUEZ AROCA
OSCAR CAMPS ROS
RAÚL CAMPS ROS

AMPARO CHAPA ROSALÉN
JOSEP DELTORO APARISI
FRANCISCO IBÁÑEZ MARQUÉS
JOAN VICENT MURILLO MOLLÀ
FRANCISCO PARDO BALAGUER
ALFREDO PÉREZ FERNÁNDEZ

AGRUPACIÓ MUSICAL D'ALFARA

Amesura que cresc i agafe perspectiva valore cada volta més la importància d'oferir als xiquets i xiquetes opcions d'oci saludable que enriqueixen també el seu desenvolupament cultural.

De vegades, quan ens ho trobem fet, com em passa a mi, que ho tinc integradíssim, potser ens oblidem que, en algun moment, les opcions que tenim a Alfara per aprendre i divertir-nos, no existien. Em referisc a associacions com el Club de Futbol i de Pilota o l'Agrupació Musical i, més recentment altres agrupacions esportives com el bàsquet i el fitkid. Crec que s'ha de valorar l'esforç de les persones que participen activament d'aquestes associacions. I des d'aquest raconet del llibre de festes, m'agradaria donar-los les gràcies.

En relació amb la música, durant aquestes festes vos anime a recordar tot el que hi ha darrere de la banda quan la veieu passar a les cercaviles i processons: la cultura, l'oci saludable i l'educació en valors que des de l'Escola de Música d'Alfara intentem transmetre als xiquets i xiquetes.

Per aquesta raó, volem donar les gràcies a totes les festes que any rere any confien en nosaltres per acompanyar-los en el seu dia. Confiar en la banda, vol dir confiar en un projecte educatiu i cultural que enriqueix la vida a Alfara. Ho hem de tenir sempre present.

Que el poble sone a festa i que la banda l'acompanye sempre.

Empar Guanter Ruiz,
música de la banda

PROGRAMA CONCERT DE FESTES

Director: Carles Antoni Taroncher

1ª PART

Soaring with John Williams	John Williams. Arr.: Robert W. Smith
Out of Africa	John Barry. Arr.: Johan de Mey
Forrest Gump Suite	Alan Silvestri. Arr.: Henk Ummels
Theme from "Schindler's list"	John Williams. Arr.: James Curnow
Indiana Jones Selection	John Williams. Arr.: H.V.D. Heide

2ª PART

Music from "The Incredibles"	Michael Giacchino. Arr.: Jay Bocook
How to train your dragon	John Powell. Arr: Sean O'Loughlin
Kung Fu Panda	Hans Zimmer/John Powell. Arr.: L. Hjortenhammar
Pirates of the Caribbean	Klaus Badelt. Arr.: John Wasson

CLAVARIESSSES VERGE DESEMPARATS 2023

VICENTA ODENA CABRELLES

Mª CARMEN BELTRÁN MARTÍNEZ

Mª ASUNCIÓN CLAUSELL BORJA

MARGA CARRASCO HERNÁNDEZ

FRANCISCA DE LA FUENTE BAILACH

BELÉN ESCRIBANO FAJARDO

DIANA ESCRIBANO FAJARDO

AMPARO FAULÍ FITO

Mª PILAR GARCIA VILLARROYA

Mª JESÚS LECHÓN CASTILLEJO

Mª CARMEN MARCH VERDEGUER

AMPARO ODENA CABRELLES

Mª LUISA SÁNCHEZ PALANCA

Mª EMILIA SEGUÍ MARÍ

Dissabte, 19 d'agost

FESTA DELS MAJORS

13.00 h Volteig de campanes i trons d'avís anunciant la festa de Sant Vicent.

16.30 h Partida de Raspall femení.

18.00 h Partida de Llargues: Pedro, Xavi, Guillermo, i Félix VS. Cardona, Castelló, Vicent i Salva. Partides al carrer Major. Organitzat pel Club de Pilota Valenciana d'Alfara i patrocinat per l'Ajuntament.

19.00 h Missa Sagrament de la Unció dels Malalts en l'Església Parroquial.

20.00 h Trasllat de la imatge de Sant Vicent des de l'església fins a casa de la clavariessa major: Maria Giner Cózar (C/Mestre Palau, 36).

20.00 h Sopar dels Majors als Jardins, amenitzat pel Dúo Élite, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament (SARC), amb la col·laboració de l'Associació de Persones Jubilades i Pensionistes, les Filles de Maria, clavaris de Santa Bàrbara i persones voluntàries.

23.30 h Música amenitzada per VEDDA, oferint entreteniment per a tota la població, organitzat per les Clavariesses de la Verge dels Desemparats a la zona CEU.

Del 19 al 25 d'agost

III CONCURS: Engalana el teu balcó o finestra

Com participar?

1. Decora el teu balcó o finestra (temàtica lliure).
2. Fes-li una foto.
3. Envia la imatge al correu comunicacio@alfaradelpatriarca.es amb el teu nom, telèfon de contacte i direcció de la vivenda.
4. Puja la foto a alguna de les teues xarxes socials amb hashtag #vualfaraenfestes i etiqueta a l'ajuntament: @ajuntamentAlfaradelpatriarca (Facebook) @aj_alfaradelpatriarca (Instagram) @Alfarajuntament (Twitter).

SORT! POTS GUANYAR FINS A 200 €

BASES EN EL WEB DE L'AJUNTAMENT.

Només es permetrà una imatge per concursant.

CLUB DE PILOTA D'ALFARA

PROGRAMACIÓ

Dissabte, 19 d'agost

59é TROFEU FESTES D'ALFARA

16.30 h Partida de Raspall femení

18:00 h Partida de Llargues: Pedro, Xavi, Guillermo, i Félix VS. Cardona, Castelló, Vicent i Salva.

Partides al carrer Major. Organitzat pel Club de Pilota Valenciana d'Alfara i patrocinat per l'Ajuntament.

Equips d'Infantil a les finals de El Corte Inglés.

Campus de Pilota.

Subcampions de 4a categoria de trinquet al Trofeu El Corte Inglés.

59^e

TROFEU FESTES ALFARA DEL PATRIARCA

Carrer Major

2023

ALLARGUES

Pedro

Xavi

Guillermo

Félix

Cardona

Castelló

Vicent

Salva

A les 16.30h Partida de raspall femení

19 AGOST

a les 18 hores

col·labora:

CLUB PILOTA
VALENCIANA
ALFARA

organitza:

ALFARA
del PATRIARCA
AJUNTAMENT

CLAVARIA SANT VICENT 2023

MARÍA GINER CÓZAR

JOAN ALABAU I ORTIZ

IRENE ALBERT BORJA

EDU BALLESTER SANJAIME

ANA BARAT PÉREZ

VICENTE BENITO LAFUENTE

VICENT BRAVO MORÁN

ALBA BRAVO SALCEDO

HUGO BURGOS MINGUILLÓN

MARTA CUÑAT IZQUIERDO

PAULA DIANA MONTALT

ROSER DOMINGO ALANDES

CARLA GARCÍA MARQUÉS

CARLOS MARTÍ ROZALÉN

MIREIA MARTÍ ROZALÉN

CELIA MARQUÉS VERDUGO

ARIADNA MARTÍNEZ MARTÍNEZ

VEGA MORELLÓ BELTRÁN

PAULA PÉREZ BOSCH

SANTI SÁNCHEZ FERNÁNDEZ

Diumenge, 20 d'agost **SANT VICENT**

08.00 h Despertà pels carrers de la població.

13.00 h Volteig de campanes i trons d'avís anunciant la festa de la Immaculada Concepció.

18.30 h Arreplegà de la clavaria i trasllat de Sant Vicent des de casa de la clavariessa major fins a l'església, acompanyats per la banda de l'Agrupació Musical d'Alfara.

19.30 h Solemne missa en honor a Sant Vicent. En finalitzar es farà el sorteig de la imatge de Sant Vicent entre els xiquets i xiquetes apuntats a la confraria que assistisquen.

20.30 h Solemne processó en honor Sant Vicent, encapçalada per La Xe-ranga, colla de tabal i dolçaina (SARC), i acompanyada per la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca. Final de festa amb focs d'artifici a càrrec de la Pirotècnia Turís.

21.30 h Sopar a la fresca organitzat pels clavaris de Santa Bàrbara als Jardins de l'Ajuntament.

00.00 h Discomòbil infantil 'Salvaje Urbano' a càrrec del Grup Lemon, amb robòtica, animació i regals, a la zona del CEU, organitzat per la clavaria de Sant Vicent.

Dilluns, 21 d'agost **FILLES DE MARIA**

05.00 h Cant de l'Aurora a càrrec de les Filles de Maria.

11.00 h Arreplegada de les clavariesses de les Filles de Maria.

12.00 h Solemne missa en honor a la Immaculada Concepció, cantada per la Coral San Juan de Ribera.

19.30 h Arreplegada de les clavariesses de les Filles de Maria.

20.30 h Solemne processó en honor a la Immaculada Concepció, encapçalada per La Xe-ranga, colla de tabal i dolçaina (SARC), i acompanyada per la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca. En acabar, Castell nocturn de focs artificials a càrrec de Pirotècnia Lluch.

00.00 h Macrodiscomòbil a càrrec de BACARRÀ ON TOUR, organitzada per les Filles de Maria en la zona CEU.

CLAVARIESSAS FILLES DE MARIA 2023

LUCIA MARCO GARCÍA

IRIS ROS BARRIOS

NEUS SORIANO DE LA FUENTE

ANDREA ALBIACH SACEDÓN

ALEJANDRA MARTÍNEZ MARTÍNEZ

JULA SANCHEZ MARTÍ

NADYA PEINADO RODRIGUEZ

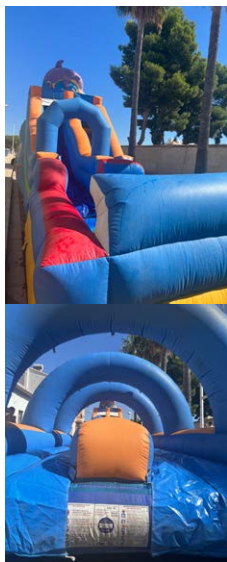
LUCIA SENENT ODENA

ARIADNA ALBERT CASANS

Dimarts, 22 d'agost

FESTA DE LES FAMÍLIES

12.00 h Missa.

12.00 a 14.00 h Parc infantil aquàtic a la zona CEU, organitzat per la festa de Sant Vicent.

13.00 h Volteig de campanes i trons d'avís anunciant la festa de Santa Bàrbara.

17.00 a 20.00 h Continuació del parc aquàtic amb repartiment d'orxata i farçons per als assistents.

21.00 h Trasllat de la imatge de Santa Bàrbara des de l'església fins al domicili del Clavari Major Miquel Rodríguez Pastor (Carrer Bonifaci Ferrer, núm. 15) acompanyats per l'Agrupació Musical d'Alfara.

21.30 h Sopar de caldereta de bou, organitzat per la Comissió de bous 2005 als Jardins de l'Ajuntament

Dimecres, 23 d'agost

SANTA BÀRBARA

08.00 h Despertà pels carrers de la població, organitzat per la clavaria de Santa Bàrbara.

11.00 h Arreplegada dels clavaris i trasllat de Santa Bàrbara des de la casa del clavari major a l'església, acompanyats per l'Agrupació Musical d'Alfara.

12.00 h Solemne missa en honor a Santa Bàrbara cantada per la Coral San Juan de Ribera. Finalitzada la celebració, es farà el sorteig de la imatge de Santa Bàrbara entre els assistents.

13.00 h Volteig de campanes i salves anunciant la festa del nostre patró Sant Bertomeu.

19.30 h Arreplegada de clavaris i cercavila fins a l'església.

20.30 h Solemne processó en honor a Santa Bàrbara, encapçalada per La Xe-ranga, colla de tabal i dolçaina (SARC), i acompanyada per la Banda de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca.

Final de festa amb focs d'artifici a càrrec de la Pirotècnia Turís.

23.00 h Discomòbil organitzat per Santa Bàrbara en la zona CEU, a càrrec de Montecarlo Representaciones S.L. (Carnavalia on Tour)

CLAVARIS SANTA BÀRBARA 2023

MIQUEL RODRÍGUEZ PASTOR

VICENT SALES ODENA

JAIME BROSEL SAURA

FERNANDO BROSEL NAVARRO

IGNACIO TOLEDO NAVARRO

VICENT GARCÍA CAMUÑAS

IVÁN ALFONSO GUTIÉRREZ

MARC NAVARRO ROSALEN

CARLOS SEGUI MATOSES

VICENTE BERNET WEIDINGER

PAU LLUESMA CONTELL

RICHAR MARTÍ FAUS

HUGO BONO CARRASCOSA

Dijous, 24 d'agost

SANT BERTOMEU

12.00 h Solemne missa en honor a Sant Bertomeu, cantada per la Coral Juan de Ribera d'Alfara del Patriarca.

20.30 h Solemne processó en honor al patró Sant Bertomeu, amb la participació de totes les festes. Ens acompanyarà La Xe-ranga, colla de tabal i dolçaina (SARC) i l'Agrupació Musical d'Alfara.

Final de festa amb focs d'artifici a càrrec de la Pirotècnia Turís.

23.00 h Musical 'Top 40' al carrer Cavallers, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament.

Divendres, 25 d'agost

FI DE FESTA

23.30 h Nit de disfresses i desfilada acompanyada al ritme de xarangues. Amb l'actuació de l'orquestra People Band, a la zona CEU, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament.

Nota als participants. Per poder optar a premi, caldrà apuntar-se del 9 al 23 d'agost a l'Ajuntament, de 12 a 14 hores, on es facilitarà un número a cada comparsa, d'un mínim de 6 persones, tant infantil com d'adults. Aquest número haurà de ser totalment visible durant la desfilada, i s'haurà de deixar una separació mínima entre tots els grups participants per a la correcta valoració del jurat. Totes aquelles persones que no s'hagen inscrit prèviament, podran participar sense optar a premi. La concentració tindrà lloc a les 23:15 hores a la plaça Sant Joan de Ribera. L'eixida es realitzarà des del carrer Mestre Palau, i finalitzarà al carrer Ramón y Cajal. La desfilada estarà encapçalada per una xaranga seguida per totes les comparses infantils. A continuació desfilaran altra xaranga amb les comissions festives i les comparses d'adults. S'atorgaran dos premis a les millors comparses infantils, un primer guardó de 100 € i un segon premi de 50 €; i altres dos premis, un de 150 € a la millor comparsa d'adults, i 75 € a la segona classificada.

PROGRAMACIÓ

Diumenge, 27 d'agost

19.00 h Solta de dos bous propietat de la Comissió de Bous 2005.

24:00 h S'embolaran els 2 bous de la vesprada propietat de la Comissió.

PENYISTES

JOSE LUIS GARCÍA CATALÁ

MARÍA MARCO GARCÍA

LUCIA MARCO GARCÍA

LAURA OLIVA CHAMORRO

AMPARO SUEZA CHAPA

NURIA SUEZA CHAPA

JOSE LUIS ESTELLÉS FONTESTAD

JORGE RUIZ IBÁÑEZ

JESÚS AMADOR RUANO

GABRIEL RUANO GABARRI

PROGRAMACIÓ

Dimecres, 11 d'octubre

17.30 h Desencaixonada dels bous cerrils.
A continuació exhibició de vaques.

24:00 h Embolada dels bous cerrils.

Peña Taurina Último Tercio

@ptultimotercio

PENYISTES

ALEX APARISI
JHALMAR LÓPEZ
MILAGROS BROSETA
JOAN LAOSA
DAVID ROMERO
JOSE MIGUEL RUIZ
JOEL REYES
JOAN MUÑOZ
JESÚS GONZÁLEZ
PAULA TRENCO
ADRIAN CRUZ
VICENTE MARTÍNEZ
JUANVI MARTÍNEZ
JOSE LUIS CUÑAT
LLUIS MARC
MIQUEL RODRÍGUEZ
EVA BERMEJO
VICTOR MONTAGUD
JOAN MONTAGUD

JOSEP SORIANO
MERITXELL JUDAS
VICENT RODRÍGUEZ
XAVI ROCHER
MIGUEL PASCUAL
XIMO ROCHER
RAUL MUÑOZ
ELISEO NAVARRO
JENNIFER GUILLÉN
VICEN DE LA FUENTE
FRAN DURO
HUGO CASTELLÓ
DAVID GUIOT
HECTOR MIRALLES
ROMINA BAILACH
VICTOR IBÁÑEZ
MIGUEL VENTURA
FRANCISCO SANZ
IVÁN CASAÑA

PEÑA TAURINA ÚLTIMO TERCIO

RESTAURACIÓ DE L'ÀNGEL DEL RETAULE DAURAT DE LA MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS

REALITZADA PER ANA MARTÍNEZ BERNABÉ,
LLICENCIADA EN CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ DE BÉNS CULTURALS

PER QUÈ RESTAURAR?

La restauració dels nostres Béns Culturals és una part imprescindible per conservar-los i fer que perduren al llarg dels anys.

Però què implica aquesta disciplina? Es tracta d'un estudi tant organolèptic com químic, dels elements artístics que componen una obra d'art, de forma que es pugui conèixer l'origen d'un material, la datació d'una obra, l'autoria, inclús el deteriorament que ha patit una pintura, permetent al restaurador/a proposar una restauració adequada per tal de no afectar ni perjudicar l'obra.

LA RESTAURACIÓ

Amb motiu de la celebració de la festivitat dedicada a la Mare de Déu dels Desemparats, les claviarisses han volgut posar a punt la imatge per celebrar el centenari de la Verge. S'ha dut a terme la restauració del peu d'un dels àngels que l'acompanyen i del seu altar daurat.

LA RESTAURACIÓ DE L'ÀNGEL

Es tracta de l'àngel situat a la dreta de la imatge (**Imatge 2**). Aquest presentava una fissura a un dels dits provocada pel desmuntatge i muntatge. Es va procedir a realitzar un estudi previ i fotogràfic per decidir el procés d'intervenció. Primerament, es va dur a terme una neteja mecànica amb brotxes i aspiració controlada. Seguidament, una neteja química amb dissolvents compatibles amb l'obra per poder eliminar les restes d'adhesiu i poder continuar amb la reconstrucció volumètrica de la imatge. Finalment, per donar-li un acabat el més similar possible a les carnacions, es va dur a terme la reintegració cromàtica del faltant i es va aplicar un vernís mat per protegir la intervenció (**Imatge 3-4**).

Imatge 2. Visió general de l'àngel ubicat a la dreta de la Verge

Imatge 3-4. Fotografies comparatives de l'abans i després de la intervenció

Imatge 1. Visió general del retaule i la imatge abans de ser intervinguts.

LA RESTAURACIÓ DEL RETAULE DAURAT

La segona part d'aquesta intervenció va consistir en la intervenció de l'altar daurat de la Verge dels Desemparats que, amb el pas dels anys, ha patit molt a causa d'alguns factors com la presència d'humitat, l'exposició al fum de les veles, neteges agressives, contacte amb l'aigua, etc.

Aquesta ha consistit en una neteja mecànica per a eliminar la brutícia superficial, una segona neteja amb dissolvents i un gel per a eliminar la brutícia més incrustada, com la purpurina oxidada que ennegria una gran part de l'or. Seguidament, una reconstrucció volumètrica dels faltants existents a l'altar i una reintegració cromàtica amb or a les zones on s'havia perdut l'original. Finalment, per protegir les zones reintegrades, es va procedir a l'envernissat (**Fig 5-6**).

Imatge 5-6. A la fotografia de l'esquerra es pot observar l'estat inicial i a la fotografia de la dreta el resultat final.

FINALITAT DE LA RESTAURACIÓ

Com ja s'ha avançat amb anterioritat a aquest article, la restauració de la imatge i l'altar daurat, fan que es pose en evidència l'interés que hi ha cap al nostre patrimoni. Per aquest motiu és important transmetre el treball fet aquest any, de manera que es pugui conèixer l'estat dels nostres Béns i sobretot conèixer la importància de la conservació i la restauració d'aquests per mantenir la nostra cultura, tradició i història.

Per descomptat, cal continuar treballant en la difusió d'aquests tipus de treballs realitzats per professionals de la restauració, per tal de garantir un bon resultat final de les intervencions realitzades als nostres Béns culturals. Per finalitzar, agraïsc a les claviarisses de la Mare de Déu dels Desemparats de l'any 2023 per haver comptat amb els meus coneixements i per valorar la restauració i el meu treball.

Imatge final de la zona restaurada de l'altar daurat.

AGRAÏMENTS

A LA PENYA TAURINA ALFARENSE

Les Claviarisses de la Verge dels Desemparats volem agrair i reconèixer a la Penya Taurina Alfarense que fera possible que la nostra Geperudeta fora traslladada a muscles pels carrers del nostre poble en la processó per la celebració del dia de la nostra Patrona, sense dubtar-ho ni un moment, quan els vàrem demanar la seua ajuda.

Malgrat haver contractat als portadors de Santa Bàrbara de Moncada, la coincidència amb la processó a València per la commemoració del Centenari de la Coronació de la Mare de Déu i la invitació a participar en aquesta, feu que a només uns dies de la celebració ens comunicaren que no eren suficients per a portar la nostra imatge.

Gràcies a la desinteressada participació dels penyistes, poguérem dur a terme la processó com marca la tradició, portant a la Mare de Déu dels Desemparats a muscles.

En aquestes línies, les Claviarisses volem expressar el nostre més sincer agraïment a la Penya Taurina Alfarense i, especialment, a TOTS els que amb el seu esforç i devoció a la nostra Patrona participaren en la Processó com a portadors.

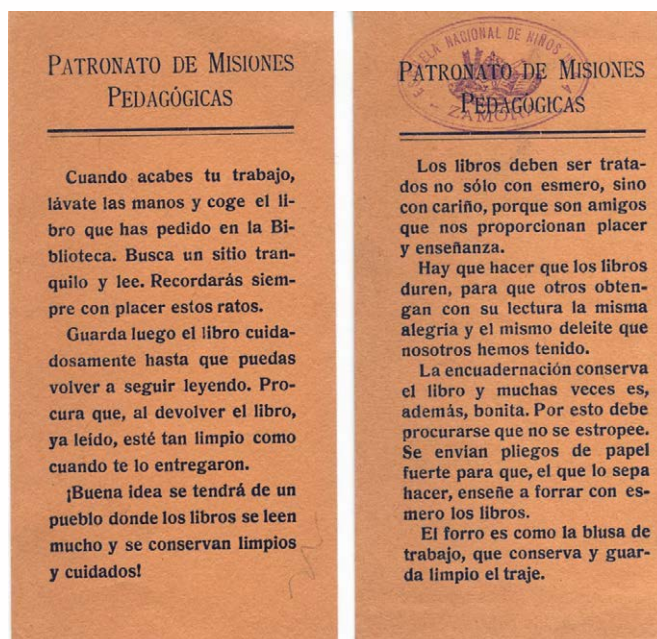
Un record especial i agraïment pòstum a D. Alberto Ros Alonso, president i membre fundador de la Penya Taurina Alfarense, per la seua tasca i dedicació durant tots aquests anys que ha contribuït a enriquir les festes patronals.

LA BIBLIOTECA D'ALFARA EN ELS ANYS DE LA II REPÚBLICA

ENRIC M. CUÑAT

L'adveniment de la II República en 1931 va suposar un impuls notable a les polítiques d'instrucció pública i de la difusió de la cultura, inspirades en el programa emancipador del partit socialista i en l'ideal regeneracionista de la Institución Libre de Enseñanza. Per a corregir l'alt índex d'analfabetisme i el dèficit d'escoles, que es calculava en unes 30.000, el govern es va proposar un ambiciós pla de creació d'unitats escolars que multiplicava per deu el ritme de construcció dels anys anteriors. Igualment, es va incrementar el nombre de mestres, amb millor formació a les Escoles Normals i en cursos de formació permanent. Els mestres van veure a més una millora en les seues retribucions i en la consideració social.

En el camp de la promoció de la cultura, el ministeri va incorporar en el seu organigrama a les Misiones Pedagógicas de la Institución, dotant-les de pressupost i nomenant un patronat del qual van formar part, a més de Bartolomé Cossío, un grup d'intel·lectuals, pedagogs, escriptors, com Antonio Machado o Pedro Salinas, artistes, com Oscar Esplá, o científics com Enrique Rioja o Marcelino Pascua. Joves universitaris i professionals es desplaçaven als pobles de l'Espanya rural i durant uns dies desplegaven una sèrie d'activitats com a teatre, cinema, música, folklore, teatre de titelles, xarrades d'educació cívica, o exposicions de reproduccions de quadres. Però l'activitat més important realitzada pel patronat i a la qual es va dedicar més de la meitat dels pressupostos anuals va ser la instal·lació de biblioteques escolars i públiques en més de 5.500 poblacions. Normalment, es constituïen en els centres escolars i quedaven sota la direcció del mestre o la mestra i estaven a disposició no sols dels xiquets i de les xiquetes sinó que també podien accedir a la lectura les persones adultes de localitat. La dotació inicial era d'un centenar de llibres, seleccionats per un comitè d'experts, que incloïen diccionaris, atles, llibres infantils de contes, novel·les clàssiques i actuals, assajos d'història o de sociologia i alguns llibres tècnics d'agricultura, ramaderia o higiene. També

Marcapàgines amb consells.

s'enviava paper per a folrar els llibres, marcapàgines amb consells i un altre material de biblioteca com etiquetes o fitxes de préstec.

A València es van crear unes 115 biblioteques en els diversos pobles de la província. La responsable i ànima d'aquestes biblioteques va ser María Moliner, arxivera de la delegació d'Hisenda, fundadora amb el seu marit i altres de l'Escola Cossío, situada a l'Escola d'Artesans, i va comptar amb la col·laboració de joves com Leopoldo Piles, Primitiu Gómez Senent i estudiants de l'Escola Normal, alumnes d'Angelina Carnicer i de Carmen García de Castro. María Moliner va anar també vicepresidenta de la delegació de les Misiones a València i va organitzar alguna missió a València i les províncies pròximes d'Albacete i Terol. Va dissenyar el sistema bibliotecari de la província, amb una Biblioteca Central des de la qual s'en-carregaven les compres, es formava als bibliotecaris, es realitzava la inspecció i coordinació de les biblioteques existents, mitjançant qüestionaris que s'enviaven per correu i visites de la mateixa

María Moliner, i s'organitzaven les jornades bibliotecàries en les diferents comarques. Aquest model d'organització bibliotecària, el va recollir en un llibre, que va publicar sense forma, que fins fa ben poc va ser un instrument de referència per a les polítiques del llibre i la lectura.

Maria Moliner amb el seu Diccionario de Uso del Español.

En la Memòria d'Activitats del Patronat de les Missions Pedagògiques de 1934 ja apareix com creada la biblioteca escolar d'Alfara del Patriarca. No obstant això, fins al segon trimestre de 1936 no es va posar realment en funcionament. Així es dedueix de l'informe d'inspecció que va redactar la mateixa María Moliner al febrer d'aqueix any quan va vindre a Alfara i que reproduïm a continuació afegint solament entre parèntesis el nom de les persones que es refereix:

“Me cuesta trabajo dar con la biblioteca. Entro primero en la escuela de niñas y la maestra (Donya Elvira Veres) me dice que desgraciadamente allí no hay ninguna biblioteca de Misiones ni tienen noticias de que la haya en el pueblo. Esta maestra me produce excelente efecto; ella y la escuela tienen un aspecto limpio y arreglado, y me parece una persona de gran discreción. Al lado de la escuela hay un pequeño departamento que sería excelente para biblioteca. Le prometo a la maestra ver que tenga una. Y me voy a la escuela de chicos para ver si el maestro (Don Pedro Tortajada) me da noticias de la biblioteca de Misiones. Este señor tiene una idea de que en el ayuntamiento hay unos libros que posiblemente sean los que se buscan. Me encamino al ayuntamiento, y, efecti-

Llibres del Patronato de Misiones Pedagógicas.

vamente, allí, en poder del secretario (Don Pascual Muñoz), que me recibe y me habla de muy mala gana, está la biblioteca intacta. Me dicen que el alcalde (Don Carlos Bailach) está en Valencia, pido sus señas y por la tarde voy a visitarle (este alcalde está desde el advenimiento de la República y fue él mismo el que solicitó la biblioteca). Me dice que tiene el proyecto de construir estantes e instalar la biblioteca en las escuelas; le digo que se debe activar eso, y que, desde luego, es preciso que la biblioteca pase enseguida a manos de la maestra para que esta señora la ponga en marcha. Me promete que así se hará y que a la sesión en que se trate del asunto de la estantería me visitará (avisará) para asistir”.

Acabada la guerra d'Espanya una de les primeres decisions de la nova corporació municipal, possiblement seguint instruccions de la superioritat, va ser la d'encarregar a la Falange la direcció de la biblioteca i procedir a la depuració d'aquells llibres que pogueren ser contraris a les idees del nou règim o nocius per a l'educació moral i religiosa dels escolars i, en general, de la ciutadania. Ningú m'ha donat raó de si la biblioteca es va traslladar fora de l'escola, als locals del Front de Joventuts, la veritat és que els llibres es van dispersar i van desaparèixer acabant així una història que va tardar molts anys a tornar a ressorgir.

TOCS DE CAMPANA D'ALFARA

ALFARAPÈDIA

L'estiu passat vam entrevistar a Hilario Marí [<https://alfarapedia.es/arxiu/hilario-mari-campaner/>], conegut veí d'Alfara i part d'una nissaga de campaners d'almenys tres generacions, que es va acabar amb la mecanització del campanar. És una entrevista molt divertida i d'un gran valor etnològic que recomanem a tothom. De la conversa amb Hilario va eixir un altre projecte: la possibilitat de recuperar el tocs de campana d'Alfara. De moment hem aconseguit una descripció dels tocs i del seu context.

Cada poble tenia les seues peculiaritats en els tocs preceptius, és a dir, no són iguals els tocs d'un poble a un altre. Però a més cada campaner tenia la seua forma particular d'interpretar ixos tocs, i la capacitat de donar més o menys solemnitat, més velocitat o ritme. Els repics i voltejos de les campanes formaven part d'un sistema sonor que partia del fet religiós (festes, misses, pregàries...) però que funcionava també en l'àmbit "civil" (els tocs a difunts o a focs, per exemple, a banda de les hores i algunes peculiaritats que també canvien entre pobles), en uns temps en què civil i religiós es confonien.

Descriurem breument este "sistema sonor" tal com ens l'ha explicat Hilario, que als 94 anys manté una memòria sorprenent i que és un testimoni d'excepció. Quan parlem de "sistema sonor" incloem totes les campanes (la col·lecció epigràfica de les campanes d'Alfara es va fer fa uns anys i es pot consultar en este enllaç: <http://campaners.com/php/textos.php?text=32>) i campanetes (les campanetes manuals que tocaven els escolans, per exemple) que es conserven a Alfara, però també, per exemple, les maçoles que, Dijous i Divendres Sant, substituïen a les campanes per expressar el dol per la mort de Jesucrist.

Sabem que al campanar hi ha quatre campanes en ús: la xicoteta (1) és Santa Bàrbara, després la segueix en mida (2) el Patriarca ["Beato Juan de Rivera"], un poquet més gran és (3) Sant Barto-

meu, i (4) la grossa és Maria. Açò cal tindre-ho en compte perquè l'ús d'unes o altres és important en els diferents tocs.

La campana s'utilitza fent **repic** amb el seu batall, o **voltejant**, és a dir, pegant-li voltes respecte del seu eix. Al toc de campana pels difunts se li diu **tranc**. El temps dels voltejos era indeterminat, a criteri del campaner, perquè aleshores no tenien rellotge.

Batejos. El relat d'Hilario sobre els tocs de campana comença en el primer sagrament, el bateig. En el "bateig solemne", Hilario revoltejava dos campanes. El retor eixia amb capa i tot a fer el bateig. Tocava dos voltes o tres. El criteri per a que una celebració fora solemne era el preu: pagant més se li donava més solemnitat, i això incloïa al campaner, al capellà amb la seua vestimenta i protocols, la presència de frares o altres capellans, i per suposat el nombre de flors, ciris i cirials, música, etc. La solemnitat es feia en diferents ocasions, per exemple a càrrec de clavis o per la dignitat d'un difunt, com ara vorem.

Festes i volteig. El volteig (o revolteig) és l'avís de les festes, una proclamació pública d'alegria de la comunitat. A Alfara es feia vol a migdia, de nit i l'endemà a l'alba. Abans de guerra es tocava amb tres campanes, després amb quatre. Abans de voltejar, primer es tocava sempre l'Ave Maria, és a dir, es feia un toc, resaven l'Ave Maria i tornaven a tocar, i així tres vegades.

El volteig es podia fer a corda, des de baix, o a mà, dalt del campanar, segons l'ocasió. Es vol-

tejaven totes començant per la xicoteta, després s'incorporava la segona, la tercera i la quarta, i paraven al revés: de la gran a la xicoteta. Hilario tenia costum, per fer-ho més solemne, de començar per la gran, i a continuació ja ho feia de la forma ortodoxa, de la xicoteta a la gran.

Musicalment es feien els tres tocs primers amb compassos de redones, i després de negres en compàs de 4/4.

Hi havia una forma més solemne de fer el vol, que en alguns pobles s'anomena "vol brodat", en què començava la xicoteta i després es parava; continuava la segona i es parava també, i així fins a la grossa, i posteriorment ja totes a una.

Per a revoltejar les quatre campanes ho feien entre el pare d'Hilario, ell i el seu germà Vicente. Vicente revoltejava la 1, Hilario la 2 i la 3 i son pare la grossa. També podia passar que son pare revoltejara 1 i 4, i Hilario 2 i 3. De vegades els ajudava algú més i en tocava una cada u.

Sempre tocaven estirant la campana de fora cap a dins, per evitar que la campana els pegara al cap.

A morts es tocaven les quatre, de menor a major, i després 1, 2 i 4 (de menor a major). Al final es repicava per indicar el sexe del difunt: dos trancs de les quatre campanes a una per a les dones i tres per als hòmens. Als albat, 8 trancs si eren xiquetes, 9 si eren xiquets. Per a la mort dels retors, 9 trancs. Bisbes i papes (toc "pontifical") 12 trancs.

Ens deia Hilario que després de repicar revoltejaven. Açò no ho havíem sentit dir enlloc: només

sabem que en alguns pobles es feia mig vol per la mort d'alguna persona eminent (es feu, per exemple, després de guerra, en les misses pels capellans difunts).

Els campaners d'Alfara s'ho preparaven i deixaven les quatre cordes penjant per a tocar des de baix: les dos més menudes en una mà i les dos més grosses soltes. Tocaven a migdia, de vesprada i a l'endemà de matí.

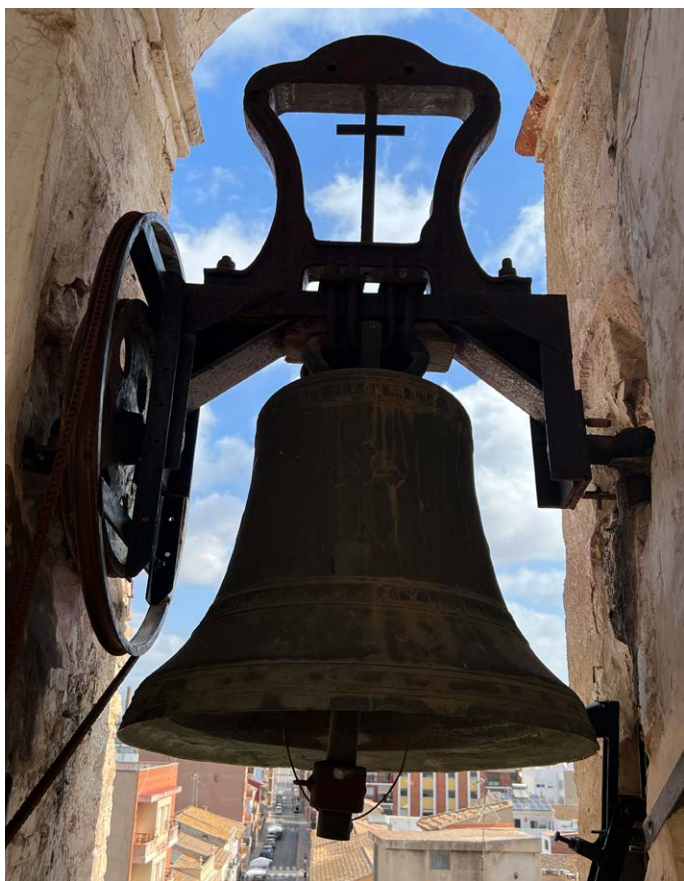
Com hem dit abans, hi havia mort de primera, de segon i general. El general venien "els punxons" i frarets de la tercera ordre (franciscans). I també es tocava "per l'amor de Déu" en els enterraments dels pobres que no podien pagar-s'ho, és a dir, que es tocava sense esperar un pagament —tot i que els campaners cobraven una misèria pel seu treball.

Àngelus.- L'Àngelus es feia com l'Ave Maria, és a dir, un tranc, es resava un Ave Maria; un altre tranc, una altra Ave Maria; un tercer tranc, i una última Ave Maria, i en dies solemnes es revoltejaven tres campanes durant un temps indefinit. I al parar es repetia el mateix.

El Diumenge de Roser es tocava a missa amb tres campanes [1, 2 i 4]. Els diumenges que no hi havia res se'n tocava només una.

A la Mare de Déu o a Sant Francesc, es revoltejaven tres campanes: 1, 2 i 4. Ho feien des de dalt i entre dos, però sovint ho feia Hilario assoles, deixant-s'ho preparat abans. Sant Bartomeu (3) la tocava amb corda des de baix.

Al **Corpus** es revoltejaven les quatre.

En juny celebraven el **Cor de Jesús**, amb trisagi i rosari, i es feia l'exposició. I revoltejaven el Patriarca (2). Ho feien al Cor de Jesús i cada diumenge: revoltejaven una campana, la 2, quan començava la missa (un vol no molt llarg, perquè la gent es cansava).

A la **missa major** es repicava tres o quatre vegades la xicoteta i una vegada totes: ti-ti-ti-ti TRAN, ti-ti-ti-ti TRAN, ti-ti-ti-ti TRAN... (el TRAN és una blanca). Així tres vegades, es repicava repetidament la 3 i amb la grossa es tocaven les campanades a missa.

Missa normal: La tercera repicada tres o quatre vegades, i TRAN sobre la grossa.

A focs: es repicava la grossa seguit-seguit, ràpidament. Si no estava el campaner, ho podia fer l'escolà o el retor. Si el foc s'allargava, es podia tornar a tocar.

S'utilitzava el carret que hi havia a San Diego, del que hi ha notícies en premsa de 1903 i que Hilario encara ha vist funcionar. Però quan s'encenia algun funeral anava el veïnat amb poals, l'aigua es traïa de cisternes o d'on es podia. Al final hi havia poals

desapareguts i els havien de buscar —però apareixien! Contava Hilario en la seua entrevista que en una ocasió va tocar a missa massa apressa i son pare li va dir que havia escarotat a tot el poble, perquè pareixia que tocava a focs.

Per **Alçar a Déu** es tocava la grossa amb un compàs lent de 4×4 tres rodones lligades cada toc, possiblement a una senyal de l'escolà. Este tocava la campaneta de mà dos repics, tres vegades. En alguna ocasió ha voltejat la campana grossa també.

Un toc molt simpàtic era el de **cridar a doctrina**: tres tocs a la menuda, tres més a la 2a. "Pareixia que parlava", diu Hilario: "veníu, veníu, veníu a doctrina/ xiquets, xiquets, veníu a la doctrina...". **Casi parlaven!**

A Ànimes es voltejava la xicoteta.

Dijous i Divendres Sant, en senyal de dol no es tocaven les campanes sinó les maçoles (en castellà "carraca" o "matraca").

Per la mort del Nostre Senyor, les cordes es tiraven al carrer en senyal de dol. Per Pasqua de Resurrecció el pare d'Hilario hi ficava un ramet d'olivera.

Per al **Combregar d'impeditos** es preparava la campana grossa i la paraven per a que al rodar-la el batall tocara dos vegades, igual que feia l'escolà amb la campaneta davant de la processó. Entrava el capellà a donar la comunió al malalt i a l'eixir es tirava una traca.

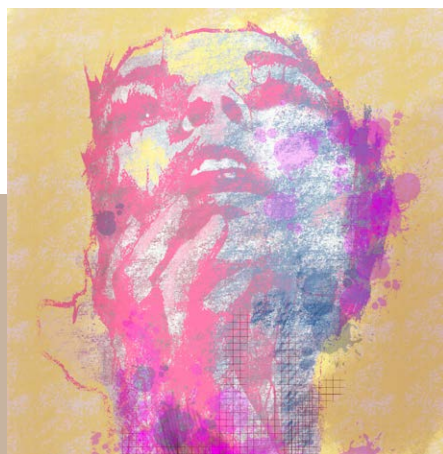
Quan venia la processó voltejava les campanes d'1 a 3, la grossa no perquè donava a la plaça i podia caure el batall i haver-hi alguna desgràcia (en una ocasió va caure a la vora d'un xiquet; en l'actualitat es fan revisions de seguretat).

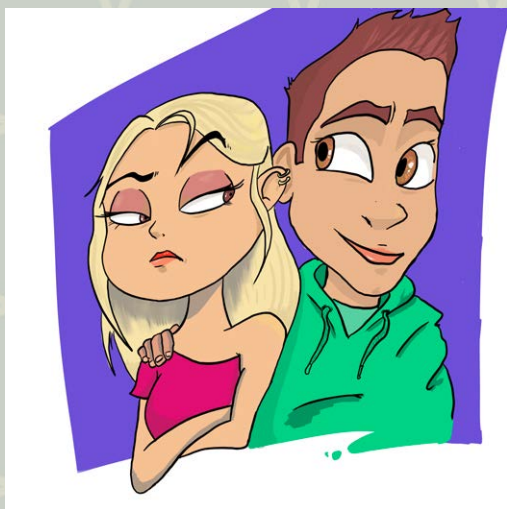
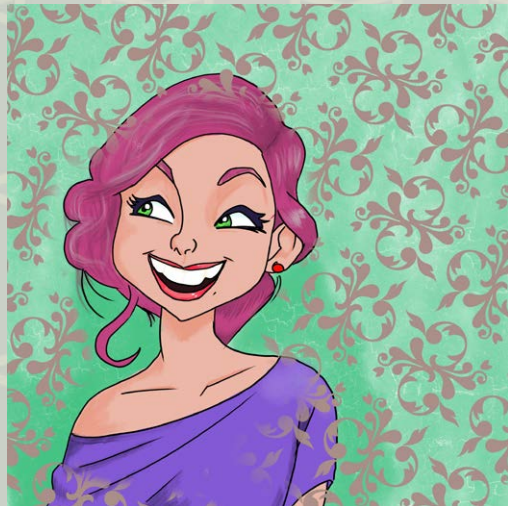

ESPAI D'ART

CARLOS DIANA

L'autor de la portada d'aquest llibre és Carles Diana, veí de la població aficionat a la il·lustració. Amb la seua obra ha volgut donar protagonisme al patró de la localitat, Sant Bertomeu, al mateix temps que acostava la imatge a la joventut de la localitat, mostrant un dibuix proper que recorda una estètica hipster, grup cultural urbà que es caracteritza per un estil vintage i un model de vida alternatiu. A continuació mostrem altres de les seues obres:

Llibre de festes editat per l'Ajuntament d'Alfara del Patriarca.

Maquetació a càrrec d'Ona Disseny i Comunicació.

Impressió de 1.000 exemplars per Procesos y Soluciones Gráficas.

Carlos Diana
@carlosdiana79
Autor de la portada.

ALFARA del PATRIARCA

AJUNTAMENT

